

[Hartel.]

Organisation med Front mod de andre Kredse af Befolkningen, som kunde tænkes at skade Arbejdernes økonomiske Interesser.

Dette tilsvarende Værn har det danske Landbrug ikke, og den Periode, som er gaaet, denne økonomiske Nedgangsperiode, som dansk Landbrug har været under i de senere Aar, har netop vist det ved den vældige Tilbagegang i Indtjeningssevne og det Tab i Formue, som Landbruget har lidt. Derfor har vi fra vor Side foreslaaet og kæmpet og arbejdet for, at der blev dannet et Landbrugskartel, saaledes at de produktive Organisationer ogsaa skaber sig en afgørende Indflydelse paa de Priser, hvortil Varerne skulde sælges, og ogsaa skaber sig saa stærkt et Værn, at de, hvis Lovgivningen eller organiserede Grupper af Befolkningen gjorde Forsøg paa at ændre Landbrugets Levevilkaar fra Ligestilling til en underordnet Plads, var i Stand til at sætte dette Organisationsapparat ind.

Det ærede Medlem føjede til, at han var utilfreds med, at jeg havde underkastet hans Udtalelser en minutløs Analyse. (*Hartvig Frisch*: Utilfreds?). Ja, hvis det ikke var sagt som en Bebrejdelse, kan jeg ikke se, at der var nogen Grund til at sige det. Men saa er det maaske en Kompliment. Hvis det ærede Medlem vil indrømme, at det var en Kompliment, skal jeg frafalde videre Bemærkninger om dette ... Det var altsaa en Kompliment, og saa skal jeg ikke udtale mig nærmere om dette Punkt.

Regeringen har Gang paa Gang efterlyst Raad med Hensyn til Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Jeg kan ikke se rettere, end at det store Ansvar falder paa Regeringen selv. Vi har Gang paa Gang fremholdt, at hvis ikke Landbrugskrisen løses og Landbruget opnaar lige økonomiske Vilkaar med andre Klasser af Befolkningen, er det umuligt at løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet her i Danmark. Det vil vende tilbage, det vil følge med Regeringen lige som Nissen i sin Tid, og det vil ikke forandre sig, hvad man saa end vil forsøge af Puslespil. Vi har ogsaa fra vor Side fremført Forslag til en Løsning af dette Problem under det planøkonomiske System, som Regeringen sætter saa højt. Jeg personlig og mange med mig vilde foretrække friere Afsætningsforhold.

Jeg kan ikke se, at den Debat, som har været ført her i Salen om disse Spørgsmaal, har leveret noget Bevis for, at Regeringen har udnyttet Mulighederne med Hensyn til Eksportmarkedet til den yderste Grænse. Der er altsaa ogsaa der visse

Muligheder, og ogsaa inden for det begrænsede Marked kunde der gøres noget, hvis Planøkonomien blev ført frem til at være den afgørende Faktor i vor Økonomi.

Vi ser saaledes paa det, at naar den politiske Afgørelse er faldet, maa vi indrette os efter Vilkaarene. Da er økonomiske Teorier kun en Slags Arbejdshypoteser og Tilpasningsformer, som man maa indstille sig efter. De skabes jo tit af helt andre Aarsager end ud fra en virkelig Overvejelse pro et contra af de økonomiske Spørgsmaal. Vi anser det for vor Økonomis Hovedopgave at skabe saadanne Muligheder, at alle Klasser af Befolkningen er i Stand til at købe af og sælge til hinanden paa de ligeligst mulige Vilkaar. Dette er nemlig den ufravigelige Forudsætning for et sundt økonomisk Liv, og hvis Regeringen vilde gaa ind for en saadan Politik, saa vilde meget i Løbet af kort Tid komme til at se anderledes ud i Danmark, specielt med Hensyn til Arbejdsløshedens Bekæmpelse.

Knud Kristensen: Jeg har nogle enkelte Bemærkninger at gøre i Anledning af de Udtalelser, den højtærede Udenrigsminister for lidt siden fremsatte angaaende mine Udtalelser i Aftes. Det var tydeligt at mærke paa Udenrigsministerens Udtalelser, at han ikke havde faaet Fortrykket, idet det, han imødegik, i ikke faa Tilfælde ikke var sammenfaldende med det, jeg havde udtalt — det tror jeg, Ministeren vil erkende, naar han engang faar læst Fortrykket.

Jeg skal til Indledning paapege nogle af de Misforstaaelser, Ministeren gjorde sig skyldig i. Ministeren mente, at jeg skulde have taget til Orde for, at vi enten skulde have Statsindkøb fra Udlandet eller ogsaa paalægge Importørerne her i Landet en Købepligt, og han udtalte sig temmelig udførligt om, hvilke Vanskeligheder det vilde volde. Jeg har imidlertid ikke nævnt Købepligten mere end een Gang i min Tale, og af Sammenhængen fremgaar det klart, at jeg her sigtede til den Pligt, vi havde, hvis vi vilde opnaa at sælge et tilstrækkeligt Kvantum Varer til Tyskland, og ikke til nogen juridisk eller anden statsretlig Forpligtelse. Jeg var vel vidende om, at en saadan Forpligtelse havde vi ikke paataget os.

En anden Misforstaaelse gjorde den højtærede Minister sig skyldig i, da han mente, at jeg havde sagt, at enten skulde Landbruget eller Handelsstanden paatage sig den Opgave, som Regeringen har haft,